

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ЯК СКЛАДОВА ІІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Д'якова О.О., аспірант

Донецький державний університет управління (м. Донецьк, Україна)

Сьогодні в умовах євроінтеграції актуальним є питання розвитку міжнародного ринку продовольчих товарів, яке є неможливим без покращення якості продуктів харчування. Одною зі складових у цьому процесі є виробництво екологічно чистих товарів. Забезпечення сталого економічного зростання є неможливим без того, щоб продукти, які виробляються на українському ринку, відповідали нормам, встановленим на міжнародному ринку.

Економіка України ґрунтується на використанні енерговитратних та ресурсноістких технологій, які не тільки завдають шкоди навколишньому середовищу, але й відносяться до застарілих та дорогих у фінансовому сенсі.

З одного боку, закупівля нового обладнання з метою покращення роботи агропромислового комплексу є доволі витратним кроком. Переналадження роботи харчової галузі, навчання кадрів, побудова нової стратегії розвитку довготривалий процес. Але, з іншого боку, проблема забезпечення екологічної чистоти у сфері харчування вимагає нових прогресивних рішень, тому що на даному етапі далеко не всі вітчизняні продукти є конкурентоспроможними на світовому ринку, а деякі з них взагалі не допускаються до експорту.

Виробництво будь-якого продукту харчування так чи інакше вимагає залучення водних ресурсів. За даними Міністерства охорони здоров'я, Україна посідає в Європі перше місце за кількістю техногенного бруду, що міститься у воді, на одну людину. Це є явним сигналом до того, що ситуація, яка склалася в нашій країні, потребує втручання. Звертаючись до зарубіжного досвіду, зауважимо, що в Германії, наприклад, в деяких містах використовують дві труби – одна є джерелом питної води, а інша є постачальником води для побутових потреб. Це, звичайно, дуже зручно, але майже недосяжно сьогодні для українців. Міністерство житлово-комунального господарства України пропонує започаткувати дистрибуторську мережу, що доставлятиме питну воду не через труби, тому що вони теж є джерелом забруднення. Іншим варіантом вирішення питання є закупівля фільтрів для води з метою встановлення їх на окремих підприємствах галузі харчової промисловості. Це коштує чимало, але є важливим кроком на шляху до підвищення якості продукції вітчизняних виробників, екологізації не тільки харчової промисловості, але й соціального життя суспільства.

Одним з необхідних кроків є закупівля та виращування першосортних

кормів для тваринництва. З метою економії коштів та прискорення зростання скота штучними методами виробники кормлять тварин генетично модифікованими продуктами, що неодмінно відображається на якості продукції.

Ще одним питанням є вторинна переробка відходів агропромислового комплексу. Наприклад, відходи від діяльності птахофабрик та ферм, де вирощують крупний рогатий скот, можна використовувати як добрива для ґрунтів, не скидаючи їх у водні ресурси. Постійне збільшення маси відходів галузі потребує збільшення витрат на їх знешкодження, займання великих площ під ці процедури. Накопичення промислових відходів тягне за собою необхідність їх утилізації. Продукти, що зберігаються у пластиковій тарі, випускаються величезною кількістю. Доцільним є знешкодження такої тари методом її стиснення до мінімального розміру та закопування у спеціально відведених місцях, що повинні розташовуватися далеко від населених пунктів та глибоко під землею. Деякі виробники використовують метод спалювання відходів, що є дуже шкідливим для навколишнього середовища.

Необхідно зазначити, що кількість відходів від виробництва того чи іншого продукту харчування є фактором, який безпосередньо впливає на величину собівартості продукції. Також наявність відходів свідчить про недосконалість технології виробництва. Зміна ситуації є можливою лише за умови, знову ж таки, використання нового обладнання та пошук досвічених кадрів, або перенавчання існуючих з метою покращення процесу виробництва продукції.

Всі вище перелічені заходи потребують пошуку джерел інвестування задля впровадження інновацій. Сучасні виробники мають змогу звертатися до іноземних інвесторів за умови надання детального та докладного бізнес-плану. Це доволі тривалий процес, але його складання призведе до важливий позитивних зрушень.

Харчова промисловість була і стратегічно важливою частиною національної економіки, від якої залежить подальше життя суспільства нашої держави. Беручи до уваги значення агропромислового комплексу у суспільному житті українців, екологічні проблеми, що сьогодні бентежать економістів та екологів, потребують пошуку їх найскорішого вирішення. Тому питання екологізації виробництва продуктів харчування є доволі актуальним і злободенним. Пошук джерел інвестування, впровадження нових технологій, закупівля та встановлення новітнього обладнання сприятимуть розвитку харчової промисловості України, покращенню показників якості продукції, розширенню експорту товарів, та виходу вітчизняного виробництва на світовий рівень.

1. Міністерство охорони здоров'я України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>

2. Богомолов О.В. Управління якістю переробних і харчових виробів: навчальний

посібник / О.В. Богомолов, О.М. Сафонова, О.І. Шаповаленко и др. – Харків : Еспада, 2006. – 294 с.

3. Запольський, А.К. Екологізація харчових виробництв: підруч. для студ. вищ. навч. закладів/ А.К. Запольський, А.І. Українець. – К.: "Вища школа", 2005. – 423 с.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 1. – С. 90-92.